

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

AÇIK LİSE, özellikle örgün eğitime devam edemeyen öğrenciler için büyük bir fırsat sunan bir eğitim modelidir. Ancak, bu sistemin bazı avantajları olduğu gibi, çeşitli dezavantajları da bulunmaktadır.

Olumlu Yönleri;

- 1) Eğitimde Fırsat Eşitliği: Açık Lise, çeşitli nedenlerle örgün eğitime devam edemeyen bireyler için ikinci bir şans sunar. Çalışanlar, ev hanımları, engelliler ve farklı yaş gruplarındaki bireyler bu sistem sayesinde lise diploması alabilir.
- 2) Zamandan ve Mekândan Bağımsız Eğitim: Dersler internet üzerinden takip edilebildiği için öğrenciler istedikleri zaman ve yerde çalışabilirler.
- 3) Kendi Hızında Öğrenme: Açık Lise öğrencileri, dersleri kendi öğrenme hızlarına göre takip edebilir.
- 4) Tekrar İmkânı: Başarısız olunan derslerin tekrar alınabilmesi, öğrencilerin eksiklerini tamamlamasına yardımcı olur.
- 5) Sınav Kolaylığı: Örgün eğitimde olduğu gibi sıkı bir devam zorunluluğu olmadığından, sadece sınavlara girerek mezun olma şansı vardır.

Olumsuz Yönleri;

- 1) Öğrenci Takibi ve Disiplinsizlik: Açık Lise öğrencilerinin büyük bir kısmı düzenli ders çalışmamakta ve eğitim süreçlerini aksatmaktadır. Bu durum, başarı oranlarının düşük olmasına neden olmaktadır.

- 2) Sosyal Etkileşim Eksikliği: Açık Lise öğrencileri, örgün eğitimde olduğu gibi öğretmen ve arkadaşlarıyla etkileşimde bulunmadıkları için sosyal gelişimleri zayıf kalabilir.
- 3) Öğretmen Desteği Eksikliği: Örgün eğitimde öğretmenler öğrencilerin gelişimini yakından takip edebilirken, Açık Lise 'de bu destek çok sınırlıdır.
- 4) Diplomanın Değeri: Açık Lise diploması, bazı işverenler ve üniversiteler tarafından örgün eğitim diploması kadar değerli görülmemeyebilir.
- 5) Sınav Sisteminin Ezberci Olması: Açık Lise 'de sınavların genellikle test formatında olması, öğrencilerin konuları yüzeysel öğrenmesine neden olabilir.

AK Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılından itibaren eğitim sisteminde birçok değişiklik yapılmıştır. Ancak, yapılan değişiklikler sık sık eleştirilmekte ve Türkiye'de eğitim kalitesinin düştüğüne dair birçok görüş bulunmaktadır.

- 1) Sürekli Değişen Eğitim Sistemi; AK Parti döneminde eğitim sistemi sık sık değişmiştir. Örneğin, 4+4+4 sistemi, TEOG'un kaldırılıp yerine LGS'nin getirilmesi, üniversite sınav sisteminde yapılan değişiklikler öğrencileri ve öğretmenleri sürekli belirsizlik içinde bırakmıştır. Eğitimde istikrarın sağlanamaması, öğrencilerin başarılarını olumsuz etkilemektedir.
- 2) Eğitimin Kalitesinin Düşmesi; OECD ve PISA verilerine göre Türkiye, eğitim kalitesi açısından dünya sıralamalarında gerilemektedir. Eğitimde niceliksel büyüme (daha fazla okul açılması, öğrenci sayısının artması) sağlansa da niteliksel gelişim sağlanamamıştır. Öğretmen açığı, müfredatın yetersizliği ve sınav odaklı eğitim sistemi, öğrencilerin analitik düşünme becerilerini geliştirmesine engel olmaktadır.
- 3) Tarikat ve Cemaatlerin Eğitime Etkisi; AK Parti döneminde dini vakıf ve cemaatlerin eğitim sistemine daha fazla müdahil olduğu görülmektedir. Okullarda zorunlu din derslerinin artırılması, tarikat bağlantılı vakıflarla yapılan protokoller, laik eğitimin zarar görmesine yol açmaktadır. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında FETÖ'nün eğitim sistemi içindeki etkisi ortaya çıkmış olsa da farklı dini grupların eğitime müdahalesi devam etmektedir.
- 4) Atanamayan Öğretmenler ve Eğitimde Kadrolaşma; Yüz binlerce öğretmen atanmayı beklerken, hükümetin yeterli kadro açmaması ciddi bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Özel okulların teşvik edilmesi, öğretmenlerin düşük maaşlarla özel sektöre yönlendirilmesine sebep olmaktadır. Ayrıca, kamuya yapılan öğretmen atamalarında liyakat yerine siyasi referansların etkili olduğu eleştirileri yaygındır.

Sonuç;

Açık Lise, örgün eğitime devam edemeyenler için önemli bir fırsat sunarken, bazı yapısal sorunları da barındırmaktadır. AK Parti'nin eğitim politikaları ise eğitimin kalitesini artırmak yerine, sürekli değişen sistem, dini cemaatlerin etkisi, kadrolaşma ve eğitimde fırsat eşitsizliği gibi ciddi sorunlara yol açmaktadır. Eğitimde reform yapılması gerektiği açık olsa da bu reformların bilimsel, laik ve sürdürülebilir bir çerçevede olması gerekmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1) 2024-2025 Eğitim- Öğretim Yılında ortaöğretim kurumu olan liselerimizin 9,10,11 ve 12. sınıflarından (her sınıf için ayrı ayrı belirtilmek kaydıyla) açık liseye geçen öğrenci sayısı kaçtır?
- 2) Ortaöğretim çağında olup da açık liseye geçiş yapan öğrencilerin;
 - Kaç liseye doğrudan açık öğretim ile başlamıştır?
 - Kaç lise, örgün eğitimden açık liseye geçiş yapmıştır?
- 3) Ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alındığı 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren bugüne kadar açık lisede okuyan öğrenci sayısı kaçtır?
- 4) Açık lisede okuyan öğrenci sayısındaki değişim yıllar içinde nasıl şekillenmiştir?
- 5) Ortaöğretimde örgün eğitimden açık liseye geçişin nedenleri araştırılmış mıdır? Araştırma yapılmış ise; ekonomik zorluklar, bir işte çalışma zorunluluğu, akran zorbalığı, disleksi, okuldan soğuma, başarısızlık, üniversiteye hazırlanma vb. nedenlerin açık liseye yönelmedeki etkisi nedir?
- 6) Açık lisede okuyan öğrenci sayısında yıllar içinde bir artış görülüyorsa Bakanlığınızın bu artışı engellemek için bir çalışması bulunmakta mıdır?
- 7) Açık öğretim liselerine devam eden öğrencilerin üniversiteye yerleşme başarı oranı nedir?
- 8) Ergenlik çağındaki öğrencilerin okul ortamından uzaklaşmasının sebep olduğu ve/veya olacağı psikolojik, sosyolojik sorunlar, kriminal tehditler üzerine Bakanlığınızın bir araştırması bulunmakta mıdır?
- 9) Bakanlığınızın; Ortaöğretim çağındaki gençlerin, çeşitli suç örgütlerinin ve sorunlu grupların tehdidinden kurtarılması, aynı sosyal imkânlarla sahip eğitim hakkından yararlanması için örgün eğitimin cazibesinin artırılması yönünde bir çalışması bulunmakta mıdır?
- 10) Bakanlığınız; öğrencilerin fiili olarak okulda olmadığı bir eğitim sistemini başarı olarak kabul ediyorsa, ilköğretimde de açık ilköğretim eğitimi yapmayı planlamakta mıdır?